

**KAJIAN MENGENAI LITERASI KOMPUTER
DI KALANGAN PELAJAR IJAZAH
SARJANA MUDA EKONOMI UNIVERSITI MALAYA**

**NORINAH BINTI MOHD ALI
EGA00006**

**DISERAHKAN KEPADA FAKULTI
EKONOMI DAN PENTADBIRAN UNIVERSITI MALAYA
SEBAGAI MEMENUHI SEBAHAGIAN DARIPADA SYARAT
UNTUK IJAZAH
SARJANA EKONOMI**

APRIL 2002

ABSTRAK

Literasi komputer menjadi agenda penting dalam kehidupan seharian pada zaman era teknologi maklumat. Ia menjadi salah satu unsur pemangkin kepada kemajuan negara. Malahan di dalam Rancangan Malaysia ke-7 dan Rancangan Malaysia ke-8, kerajaan telah menyatakan dasar-dasarnya terhadap Teknologi Maklumat (IT). Kajian ini bertujuan untuk mengukur tahap literasi komputer pelajar ijazah Sarjana Muda Ekonomi di Fakulti Ekonomi dan Pentadbiran Universiti Malaya. Ia juga bertujuan untuk mengenal pasti sama ada terdapat hubungan di antara tingkat pendapatan ibubapa dengan tahap literasi komputer pelajar dan juga banyak masa menggunakan komputer seminggu dengan literasi komputer. Data dalam kajian ini diperolehi melalui soal selidik yang telah diedarkan kepada 324 orang pelajar ijazah Sarjana Muda Ekonomi Universiti Malaya. Alat ukuran yang digunakan ialah *Computer Literacy Test dan Internet Test* yang telah dikeluarkan oleh University of North Texas. Selain daripada itu instrumen *Attitude Toward Computer Scale* (ATCS) digunakan untuk penentuan sikap pelajar terhadap komputer. Kaedah min, pemeratusan, Jadual Silang dan Ujian Chi Kuasa Dua dan Cramer V digunakan untuk mengukur objektif dan menguji hipotesis kajian. Paras keertian 0.05 ditetapkan untuk menerima atau menolak hipotesis nol. Semua data dianalisis dengan menggunakan perisian SPSS 10.0.1 (*Special Packages for the Social Sciences*). Dapatan kajian menunjukkan tahap literasi komputer pelajar adalah sederhana tinggi dengan min skor 78.27%. Terdapat hubungan yang bererti di antara tahap literasi komputer pelajar dengan pendapatan ibu bapa responden. Tidak terdapat hubungan yang bererti di antara banyak masa menggunakan komputer seminggu dengan tahap literasi

komputer pelajar. Terdapat hubungan yang bererti di antara sikap dan kemahiran dalam ukuran literasi komputer pelajar. Disarankan supaya fakulti mengadakan aktiviti yang dapat memberi pendedahan tentang komputer kepada semua pelajar agar tahap literasi komputernya bertambah baik dari semasa ke semasa. Segala masalah yang berkaitan dengan literasi komputer harus ditangani dengan segera dan sebaik mungkin. Rasionalnya literasi komputer ini sangat penting dalam era teknologi maklumat (IT).

PENGHARGAAN

Sejuta penghargaan diucapkan kepada penyelia saya iaitu Prof Madya Dr. Siti Rohani Yahaya di atas segala tujuk ajar dan dorongan di dalam melahirkan kajian ini. Juga kepada Dr. Noor Azina Ismail kerana membantu menyediakan proposal untuk kajian ini, dan Pn. Norishah Bt Ariffin daripada Pusat Perkhidmatan Pelajar Fakulti Ekonomi dan Pentadbiran di atas kesabaran melayani permintaan saya.

Tidak lupa kepada insan teristimewa, Muharram Rakhman Masyhur, di atas dorongan mental dan fizikal, juga kepada mak, Pn Fatima Bt Jahin, dan ayah, Mohd Ali Bin Ahmad, yang memahami bebanan tugas sebagai seorang pelajar. Tanpa kalian, tidak mungkin saya boleh menamatkan cabaran ini.

Kepada anakanda, Izzah Nur Zulaikha, semoga dapat menerima manfaat daripada semua ini di masa hadapan.

Terima kasih semua.

SENARAI KANDUNGAN

	Mukasurat
BAB 1 PENGENALAN	1
1.0 Pengenalan	1
1.1 Latar Belakang kajian	1
1.1.1 Rancangan Malaysia ke-7	2
1.1.2 Rancangan Malaysia ke-8	5
1.2 Pernyataan Masalah	6
1.3 Objektif Kajian	7
1.4 Hipotesis Kajian	8
1.5 kepentingan Kajian	9
1.6 Definisi Operational	9
1.7 Batasan Kajian	10
1.8 Dapatan Kajian yang dijangkakan	11
BAB 2 TINJAUAN KAJIAN	12
2.0 Pengenalan	12
2.1 Kajian Definisi Literasi Komputer	13
2.2 Kajian Literasi Komputer	15
2.2.1 Tahap Literasi Komputer	16
2.2.2 Kajian Jangkaan Majikan Terhadap Kebolehan Komputer	
Graduan	17
2.2.3 Sikap Terhadap Komputer	18
2.2.4 Faktor Pendapatan Keluarga	19
2.3 Kesimpulan	20

SENARAI KANDUNGAN

	Mukasurat
BAB 3 KAEDAH PENYELIDIKAN	22
3.0 Pengenalan	22
3.1 Kaedah Pengumpulan Data	22
3.2 Pemilihan Sampel	22
3.3 Kerangka Model Kajian	23
3.4 Alat Pengukuran Kajian	24
3.4.1 Bahagian A: Latar Belakang Responden	24
3.4.2 Bahagian B: Pengetahuan Kognitif	25
3.4.3 Bahagian C: Pengukuran Sikap	26
3.4.4 Bahagian D: Kemahiran	28
3.5 Kajian Rintis	30
3.6 Kaedah Penganalisaan Data	31
3.7 Kesimpulan	33
 BAB 4 HASIL KAJIAN DAN PERBINCANGAN	 34
4.0 Pengenalan	34
4.1 Latar Belakang Responden	35
4.1.1 Taburan Responden Mengikut Pembolehubah Latar Belakang Responden	35
4.1.2 Pola di antara Pendapatan Keluarga Sebulan Dengan Pemilikan Komputer	38
4.1.3 Pola di antara Sumber Kewangan Sebulan Responden Dengan Perbelanjaan Sebulan Terhadap Komputer	39
4.2 Ujian Pengetahuan Kognitif	40
4.2.1 Pola di antara Bangsa dengan Ujian Pengetahuan Kognitif	41
4.2.2 Pola Hubungan di antara Pemilikan Komputer Dengan Keputusan Ujian Kognitif Responden	42

SENARAI KANDUNGAN

Mukasurat

4.2.3	Pola di antara Pendapatan Ibubapa Responden Dengan Keputusan Ujian Kognitif Responden	43
4.3	Ujian Penentuan Sikap	46
4.4	Ujian Tahap Kemahiran	46
4.5	Tahap Literasi Komputer	47
4.6	Hubungan di antara Bahagian-bahagian Dalam Literasi Komputer	49
4.7	Hubungan di antara Bahagian-bahagian Dalam Tahap Literasi Komputer Dengan Pendapatan Ibubapa Responden	50
4.8	Hubungan di antara Bahagian-bahagian Dalam Tahap Literasi Komputer Dengan Bangsa Responden	51
4.9	Hubungan di antara Tahap Literasi Komputer Dengan Lama Masa Menggunakan Komputer Seminggu	52
4.10	Hubungan di antara Tahap Literasi Komputer Dengan Pemilikan Komputer	53
4.11	Ujian Hipotesis	54
4.12	Perbincangan	56
4.12.1	Pemilikan komputer di Rumah	56
4.12.2	Tahap Literasi Komputer Pelajar	57
4.13	Kesimpulan	58

SENARAI KANDUNGAN

	Mukasurat
BAB 5 KESIMPULAN DAN CADANGAN	63
5.0 Pengenalan	63
5.1 Rumusan Pendahuluan, Kajian Semula Penulisan dan Metodologi Penyelidikan	63
5.2 Kesimpulan Hasil Kajian	66
5.2.1 Tahap Literasi Komputer pelajar	66
5.2.2 Sikap Pelajar Terhadap Komputer	67
5.2.3 Tingkat Pendapatan Ibubapa Responden	67
5.2.4 Kemahiran Berkomputer Pelajar	68
5.3 Dasar-dasar Kerajaan Terhadap Peningkatan Tahap Literasi Komputer	69
5.3.1 Pemilikan Komputer	69
5.3.2 Koridor Raya Multimedia (MSC)	70
5.3.3 Sekolah Bestari	71
5.4 Cadangan	72
5.4.1 Menggalakkan Pembelajaran Berorientasikan Komputer	72
5.4.2 Menggalakkan Penyediaan Komputer di Kolej Kediaman	73
5.4.3 Mengadakan Seminar Celik Komputer	73
5.4.4 Menangani Masalah yang Mempengaruhi Literasi Komputer	75
5.5 Saranan Kajian Lanjutan	75
5.6 Keberkesanan Dasar-dasar Kerajaan Terhadap Peningkatan Tahap Literasi Komputer	76
5.7 Penutup	78
SENARAI RUJUKAN	80
LAMPIRAN 1	86

SENARAI JADUAL

Jadual	Mukasurat
1.1 Perbelanjaan ICT Mengikut Sektor, 1995 – 2000	4
2.1 Dapatan Min Skor Tahap Literasi Tinjauan Kajian	16
3.1 Pecahan Soalan Bahagian B: Ujian Kognitif	25
3.2 Jadual Skala Markah Ujian Pengetahuan Kognitif	26
3.3 Pecahan Kenyataan Bahagian C: Ujian Sikap	27
3.4 Nilai Skor Bahagian C: Ujian Sikap	27
3.5 Titik Rentas Sikap Terhadap Komputer	28
3.6 Skala Likert Bahagian D: Ujian Kemahiran	29
3.7 Titik Rentas Kemahiran Menggunakan Komputer	30
3.8 Kebolehpercayaan Soal Selidik	31
3.9 Kategori Literasi Komputer	32
4.1 Taburan responden Mengikut Pembolehubah Latar Belakang Responden	36
4.2 Taburan Responden Yang Memiliki Komputer Berdasarkan Tingkat Pendapatan Ibubapa	38
4.3 Taburan Sumber Kewangan Sebulan Responden Dengan Perbelanjaan Sebulan Terhadap Komputer	40
4.4 Taburan Responden Berdasarkan Markah Ujian Pengetahuan Kognitif	41
4.5 Taburan Bangsa Responden Dengan Keputusan Ujian Pengetahuan Kognitif Responden	41
4.6 Taburan Pemilikan Komputer Responden Dengan Keputusan ujian Kognitif Responden	42
4.7 Taburan Pendapatan Ibubapa Responden Dengan Keputusan Ujian Kognitif Responden	43

SENARAI JADUAL

Jadual	Mukasurat
4.8 Sikap Terhadap Komputer	44
4.9 Dapatan Min Untuk Setiap Item di Bahagian Sikap	45
4.10 Taburan Responden Mengikut Skor Min dan Tahap Kemahiran	46
4.11 Dapatan Min Untuk Setiap Item di Bahagian Kemahiran	47
4.12 Skor Pembolehubah Kajian Secara Keseluruhan Mengikut Peratusan Markah	47
4.13 Min Skor Keseluruhan Bagi Setiap Bahagian Dalam Literasi Komputer	48
4.14 Hubungan Dalam Bahagian-bahagian Literasi Komputer	49
4.15 Hubungan di antara Literasi Komputer Dengan Pendapatan Iubapa Responden	51
4.16 Hubungan di antara Literasi Komputer Dengan Bangsa Responden	52
4.17 Hubungan di antara Literasi Komputer Dengan Lama Masa Menggunakan komputer Seminggu	53
4.18 Hubungan di antara Literasi Komputer dengan Memiliki Komputer	54
4.19 Nilai Pengujian Hipotesis	55
5.1 Petunjuk ICT, 1995 dan 2000	69

SENARAI RAJAH

Rajah		Mukasurat
2.1	Perbezaan Kandungan Kukurikulum di antara Kesedaran dan Literasi Komputer	14
3.1	Kerangka Model Penyelidikan	23
4.1	Taburan Responden Mengikut Tahap Literasi Komputer	60
4.2	Taburan Tingkat Pendapatan Keluarga Mengikut Tahap Literasi Komputer Responden	61
4.3	Taburan Pemilikan Komputer Mengikut Tahap Literasi Komputer Responden	62